

28.04.2022 r.

BP.5132.197.2022

2022.135713.BAST

U – C. S.A.

**Decyzja nr 90/2022/BP
Prezesa
Narodowego Funduszu Zdrowia**

Na podstawie 109a ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1285, z późn. zm.), zwanej dalej: „ustawą o świadczeniach”, oraz art. 34 ust. 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. 2021 poz. 162, z późn. zm.), zwanej dalej: „Prawem przedsiębiorców”, po rozpatrzeniu wniosku z dnia 8 kwietnia 2022 r. złożonego przez U.- C. S.A. (nr KRS ...), reprezentowaną przez ..., o wydanie interpretacji indywidualnej, w zakresie podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu,

uznają za nieprawidłowe stanowisko wnioskodawcy, zgodnie z którym prezes zarządu spółki akcyjnej pełniący swą funkcję na podstawie uchwały walnego zgromadzenia spółki o wyborze na stanowisko prezesa zarządu spółki akcyjnej i pobierający wynagrodzenie z tego tytułu, nie podlega obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego.

Uzasadnienie

Pismem z dnia 8 kwietnia 2022 r. (data wpływu do Centrali NFZ 20 kwietnia 2022r.) U.- C. S.A. z siedzibą w ..., zwróciła się o wydanie interpretacji indywidualnej w przedmiocie objęcia prezesa zarządu spółki akcyjnej, powołanego na przedmiotowe stanowisko na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia Spółki o wyborze członka zarządu. Wniosek został należycie opłacony i zawierał wszystkie elementy wymagane przez art. 34 Prawa przedsiębiorców.

We wniosku wskazano, że statut Przedsiębiorcy stanowi, iż uchwały Walnego Zgromadzenia wymaga m.in. wybór oraz odwołanie członków Rady Nadzorczej i Zarządu Spółki. W kolejnych postanowieniach statut stwierdza, że zarząd Spółki jest powoływany uchwałą Walnego Zgromadzenia na okres trzech lat. Zgodnie ze statutem, Zarząd składa się z jednej do trzech osób. Gdy Zarząd jest wieloosobowy jest nim Prezes Zarządu, natomiast w przypadku zarządu wieloosobowego poza Prezesem, w jego skład wchodzi Członkowie. Ustalanie zasad

wynagradzania członków Zarządu - zgodnie ze statutem – należy do kompetencji Rady Nadzorczej.

Walne Zgromadzenie Przedsiębiorcy, dokonało w marcu 2020 r. – na mocy uchwały w sprawie wyboru Zarządu – wyboru zarządu w składzie: M. S. - Prezes Zarządu.

Rada Nadzorcza uchwaliła miesięczne wynagrodzenie przysługujące Prezesowi Zarządu z tytułu udziału w zarządzie spółki, wypłacane każdorazowo w terminie do ostatniego dnia miesiąca kalendarzowego. Wynagrodzenie to jest opodatkowane jako dochód z działalności wykonywanej osobiście na podstawie przepisu art.13 pkt 7 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Z tego tytułu Prezes Zarządu nie podlega ubezpieczeniu społecznemu.

Nadto Przedsiębiorca wskazał, iż w związku z wejściem w życie tzw. Polskiego Ładu, Przedsiębiorca, z wyżej wymienionego tytułu zarejestrował prezesa zarządu do ubezpieczenia zdrowotnego i odprowadza aktualnie z tego tytułu składki na ubezpieczenie zdrowotne. Jednocześnie nadmienił, że z prezesem zarządu nie łączy go umowa o pracę, umowa zlecenia, ani żadna inna podobna umowa i nie pobiera on żadnego innego wynagrodzenia ze Spółki. Dodatkowo Przedsiębiorca nadmienił, iż prezes zarządu jest emerytem i pobiera z ZUS świadczenie emerytalne.

W tak zaistniałym stanie faktycznym Przedsiębiorca postawił pytanie:

Czy prezes zarządu spółki akcyjnej, wybrany uchwałą Walnego Zgromadzenia i pobierający wynagrodzenie z tego tytułu podlega obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego?

Zgodnie ze stanowiskiem Przedsiębiorcy, prezes zarządu nie podlega z tego tytułu obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego na podstawie art. 66 ust 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach, ani na żadnej innej podstawie.

W uzasadnieniu swego stanowiska Przedsiębiorca wskazał, iż powołanie to termin obejmujący każdą formę prowadzącą do nawiązania stosunku organizacyjnego między spółką a członkiem zarządu, który będzie upoważniał daną osobę do pełnienia funkcji. Może to być więc na przykład: wybór, powołanie, wskazanie. Skoro zatem do powołania na członka zarządu może dojść w drodze różnych czynności, a więc nie tylko w drodze powołania, ale również np. na podstawie wyboru, czy wskazania, to regulacja art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach dotyczy tylko tych członków zarządu, którzy zostali powołani przez radę nadzorczą spółki akcyjnej. Nie są tym samym – zdaniem Przedsiębiorcy- objęci obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym na tej podstawie członkowie zarządu, którzy zostali powołani w drodze wyboru przez walne zgromadzenie spółki. W ocenie Przedsiębiorcy w realiach spółki akcyjnej ustawodawca zawęził objęcie obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego jedynie do powołania członków zarządu spółki akcyjnie przez radę nadzorczą, co oznacza, że wszystkie inne sposoby prowadzące do powołania, nie podlegają pod art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach. Dla wzmocnienia swej argumentacji, Przedsiębiorca przytoczył stanowisko Prezesa NFZ wyrażone w decyzji nr 12/2022/BP, z którego wynika, iż sformułowania „akt powołania”, użytego w treści art. 66 ust 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach, nie można utożsamiać z innymi wyrażeniami odnoszącymi się do „wyboru” do pełnienia funkcji organów stanowiących osób prawnych. W konsekwencji – zdaniem Przedsiębiorcy- osoby „wybrane” do pełnienia funkcji w organach

osób prawnych, w obecnym stanie prawnym nie posiadają tytułu do ubezpieczenia zdrowotnego na mocy art. 66 ust 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach.

Prezes NFZ, w związku z wnioskiem o wydanie interpretacji zważył, co następuje.

Stanowisko Przedsiębiorcy jest nieprawidłowe. Zgodnie z postanowieniami art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach, obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby powołane do pełnienia funkcji na mocy aktu powołania, które z tego tytułu pobierają wynagrodzenie. Przywołany powyżej przepis prawa wprowadza dwie przesłanki, których kumulatywne spełnienie przesądza o podleganiu obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego. Pierwsza z nich to powołanie do pełnienia funkcji na mocy aktu powołania. Druga to pobieranie wynagrodzenia z tytułu pełnienia tej funkcji.

Przechodząc do omówienia pierwszej z ww. przesłanek wyjść należy od art. 368 § 3 ustawy z dnia 15 września 2000 r. - Kodeks spółek handlowych (Dz.U. z 2020 r. poz. 1526 z późn zm.) zwanej dalej „ksh”. Zgodnie z jego brzmieniem do zarządu mogą być powołane osoby spośród akcjonariuszy lub spoza ich grona. Z kolei § 4 tego artykułu stanowi, iż członków zarządu powołuje i odwołuje rada nadzorcza, chyba że statut spółki stanowi inaczej. Jak wynika z powyższych przepisów, powołanie i odwołanie członka zarządu spółki akcyjnej jest, co do zasady, kompetencją rady nadzorczej. Statut spółki może jednak przewidywać w tej materii odmienne rozwiązania. Możliwe jest zarówno całkowite pozbawienie rady nadzorczej tej kompetencji, jak również ustanowienie modelu, w którym jedynie co do części członków zarządu rada nadzorcza zachowuje swoje kompetencje w zakresie powołania. Zaznaczyć trzeba, że art. 369 § 4 ksh pozwala na zmianę – w drodze statutu – podmiotu uprawnionego do powołania lub odwołania członka zarządu. Natomiast nie zmienia on samego zakresu kompetencji sędziowanych na inny organ spółki (tu: powołanie/odwołanie). Nie kreuje też – w tego typu przypadkach - nowych, dodatkowych kompetencji walnego zgromadzenia wspólników. Stąd uprawnienia walnego zgromadzenia wspólników, w przypadku o którym mowa w art. 368 §4 ksh, będą tożsame z tymi, jakie ustawa przyznaje radzie nadzorczej spółki w zakresie powołania i odwołania członków zarządu spółki. Gdy chodzi o pojęcie powołania, to należy rozumieć je jako „każdą formę powierzenia członkowi zarządu sprawowania mandatu” (por.: M. Michalski, w: A. Kidyba, red., Spółka akcyjna, 2008, s. 428). Samo zaś powołanie na stanowisko członka zarządu (w tym prezesa zarządu) spółki akcyjnej powoduje jedynie nawiązanie stosunku członkostwa w zarządzie (stosunku organizacyjnego albo korporacyjnego), regulowanego prawem handlowym (tak: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2010 r., II PK 30/10).

W konkluzji przyjąć należy, iż sprawowanie mandatu członków zarządu w spółce akcyjnej następuje w drodze „aktu powołania”, o czym świadczy stosowanie przez prawodawcę wyrażenia „powołanie” w przywołanym powyżej art. 368 § 3 i 4 ksh, oraz art. 369 § 1 i 3 ksh. Wykładnia zatem językowa, połączona z wykładnią systemową wewnętrzną ww. ustawy prowadzi do wniosku, że pełnienie funkcji członka zarządu spółki akcyjnej wymaga dokonania czynności prawnej, którą prawodawca wskazał w art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach. Uchwała walnego zgromadzenia o wyborze członka zarządu spółki akcyjnej - jak w przypadku

opisanym we wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej - stanowi więc podstawę powołania danej osoby do pełnienia roli członka zarządu spółki.

Wyjaśnić przy tym należy, iż statut spółki akcyjnej jest aktem zawiązującym spółkę i regulującym podstawowe kwestie jej funkcjonowania i jako akt wewnętrzny nie jest źródłem prawa powszechnego. Stąd użyte w nim sformułowania dotyczące wyboru członka zarządu nie mogą być podstawą do przyjęcia, iż członek zarządu spółki akcyjnej sprawuje swoją funkcję na podstawie wyboru, a nie powołania (jak stanowi ksh). Dla potrzeb przedmiotowej sprawy priorytetowe znaczenie mają zatem w tym zakresie wyrażenia, jakimi posługuje się ustawodawca, a nie określenia zawarte w statucie spółki. Co istotne, pojęcie wyboru i powołania w statucie Przedsiębiorcy są -jako wyrażenia tożsame - używane zamiennie. Jak bowiem wynika z wniosku, statut Przedsiębiorcy stanowi, iż uchwały Walnego Zgromadzenia wymaga m.in. wybór oraz odwołanie członków Rady Nadzorczej i Zarządu Spółki. A w kolejnych postanowieniach statut stwierdza, że zarząd Spółki jest powoływany uchwałą Walnego Zgromadzenia na okres trzech lat. Przyjąć zatem należy, że uchwała o wyborze członka zarządu Przedsiębiorcy (choć użyto w nim niefortunnie sformułowania „wybór” zamiast „powołanie”) jest w istocie powołaniem, o którym mowa w art. 368 § 3 i 4 ksh i jako taka, stanowi akt powołania określony w art. 66 ust 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach.

Nadmienić również trzeba, iż przywołany przez Przedsiębiorcę fragment decyzji Prezesa NFZ nr 12/2022/BP z dnia 15 lutego 2022 r. mający potwierdzać trafność przyjętej przez niego argumentacji, dotyczył podmiotu działającego w oparciu o ustawę z dnia 23 maja 1991 r o związkach zawodowych (Dz.U. z 2022 r. poz. 854 z późn. zm.). Stąd zaprezentowane w niej stanowisko nie może mieć zastosowanie do przedmiotowej sprawy. Regulacje dotyczące funkcjonowania organów związków zawodowych zostały określone w art. 9 ustawy o związkach zawodowych, zgodnie z którym: statuty oraz uchwały związkowe określają swobodnie struktury organizacyjne związków zawodowych. Zobowiązania majątkowe mogą podejmować wyłącznie statutowe organy struktur związkowych posiadających osobowość prawną. Z kolei art. 10 tejże ustawy stanowi, iż zasady członkostwa w związku zawodowym oraz sprawowania funkcji związkowych ustalają statuty i uchwały statutowych organów związkowych. Zatem jak wynika z powyższych przepisów prawa, ustawodawca nie narzucił związkom zawodowym zasad ich funkcjonowania, pozostawiając związkom swobodę regulacji tych kwestii w statucie. Swoboda ta dotyczy również formy powierzenia funkcji w organach związkowych (tu: wybór czy powołanie).

Należy ponadto zauważyć, że intencją wprowadzenia nowego przepisu art. 66 ust. 1 pkt 35a do ustawy o świadczeniach było objęcie członków zarządu spółek prawa handlowego obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym. Jak wskazano bowiem w uzasadnieniu do projektu ustawy z dnia 29 października 2021 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 1532 i 1532-A, Sejm IX kadencji): „Zaproponowana zmiana art. 66 ust. 1 ustawy o NFZ polega na zrównaniu praw i obowiązków osób podlegających obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu z osobami powołanymi do pełnienia funkcji na mocy aktu

powołania, które z tego tytułu pobierają wynagrodzenie (są to m.in. członkowie zarządu, członkowie Komisji Rewizyjnej, prokurenci oraz członkowie komisji egzaminacyjnych)".

Jak z kolei wynika z dalszej części uzasadnienia, zamiarem prawodawcy, a więc ratio legis art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach zdrowotnych, było objęcie ww. podmiotów obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym: „Objęcie ubezpieczeniem zdrowotnym tej grupy osób, będzie skutkowało zapewnieniem dodatkowych środków w systemie powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego oraz pełniejszą realizacją zasady solidaryzmu społecznego.”

Mając na uwadze powyższe rozważania przyjąć należy, że została spełniona pierwsza przesłanka determinująca zatasowanie treści art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach.

Odnosząc się z kolei do drugiej z przesłanek warunkujących zastosowanie art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach zaznaczyć trzeba, że wynagrodzenie, o którym mowa w omawianym tu przepisie prawa należy rozumieć szeroko, jako wszelką formę przychodu przewidzianą przez przepisy prawa podatkowego, stanowiącą podstawę ustalenia obowiązków daninowych. Obecne brzmienie art. 81 ust. 8 pkt 11a ustawy o świadczeniach zdrowotnych wskazuje, że kwota odpowiadająca wysokości wynagrodzenia otrzymywanego z tytułu powołania, stanowi podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne. Prawodawca w momencie uchwalenia ww. przepisów prawa nie ograniczył wskazanej w nich kategorii „wynagrodzenia” do żadnych konkretnych źródeł przychodu, a zatem wszelkie przychody związane z pełnieniem funkcji na podstawie „aktu powołania” stanowią podstawę ustalenia składki zdrowotnej.

Biorąc pod uwagę zarysowany powyżej stan faktyczny oraz zważywszy na treść art. art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach, stwierdzić należy, że w przedmiotowej sprawie ziszczyły się wszystkie przesłanki, które determinują powstanie obowiązku podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu. Członek zarządu spółki akcyjnej jest bowiem powoływany (zgodnie z przepisami ksh) do pełnienia tej funkcji, a nadto pobiera on wynagrodzenie w związku z pełnioną funkcją. Z tych względów stanowisko własne Przedsiębiorcy przedstawione we wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej należy uznać za nieprawidłowe.

Pouczenie

Od niniejszej decyzji stronie przysługuje:

1)na podstawie art. 34 ust. 5 Prawa przedsiębiorców w zw. z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r.- Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. 2021 poz. 735, z późn. zm.), zwanej dalej „k.p.a.” prawo wniesienia do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia, w terminie 14 dni od dnia otrzymania decyzji, wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy albo

2)na podstawie art. 127a k.p.a., w zw. z art. 127 § 3 k.p.a., prawo zrzeczenia się prawa wniesienia do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Oświadczenie o zrzeczeniu należy złożyć do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia w terminie 14 dni od dnia otrzymania decyzji. Z dniem doręczenia Prezesowi Narodowego Funduszu Zdrowia oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, decyzja staje się ostateczna i prawomocna, albo

3)na podstawie art. 52 § 3, art. 53 § 1 i art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2325, z późn. zm.) prawo

wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, z pominięciem wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Skargę wnosi się za pośrednictwem Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia ul. Rakowiecka 26/30, 02-528 Warszawa, w terminie trzydziestu dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

Na podstawie art. 214, art. 219 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o postępowaniu przed sądami administracyjnymi oraz na podstawie § 2 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 221, poz. 2193, z późn. zm.) strona jest zobowiązana uiścić wpis stały od skargi w wysokości 200 złotych.

Na podstawie art. 243 ustawy o postępowaniu przed sądami administracyjnymi strona, która spełnia ku temu przesłanki, może ubiegać się o przyznanie prawa pomocy.

Na podstawie art. 35 ust. 1 Prawa przedsiębiorców, interpretacja indywidualna nie jest wiążąca dla przedsiębiorcy, z tym że przedsiębiorca nie może być obciążony sankcjami administracyjnymi, finansowymi lub karami w zakresie, w jakim zastosował się do uzyskanej interpretacji indywidualnej ani daninami w wysokości wyższej niż wynikające z uzyskanej interpretacji indywidualnej.